

Kada infrastruktura susretne inicijativu: UNICAST i implementacija projekta e-Sveučilišta na Sveučilištu u Slavanskom Brodu

Klara Bilić | 24. veljače, 2026

U okviru akcijskog istraživanja Multimedija u visokom obrazovanju posjetili smo jedne od najaktivnijih sudionika akcijskog istraživanja i projekta e-Sveučilišta, doc. dr. sc. Mirka Cobovića, voditelja Sveučilišnog prijediplomskog studija Ekonomije, Miroslava Mazureka, voditelja Ureda za informatiku i računalne mreže i doc. dr. sc. Zrinku Šimunović sa Odsjeka za izobrazbu učitelja i odgojitelja Odjela društveno-humanističkih znanosti [Sveučilišta u Slavanskom Brodu](#).

Sveučilište u Slavanskom Brodu relativno je mlada visokoškolska institucija, nastala objedinjavanjem više visokoškolskih sastavnica u 2020. godine, koje su dotad djelovale u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku – Strojarskog fakulteta u Slavanskom Brodu, dislociranih studija Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti, Studentskog centra te Veučilišta u Slavanskom Brodu. Sveučilište danas djeluje kroz više sastavnica ([Strojarski fakultet u Slavanskom Brodu](#), [Odjel društveno-humanističkih znanosti](#), [Tehnički odjel](#), [Biotehnički odjel](#) te [Studentski centar u Slavanskom Brodu](#)) s bogatim studijskim portfeljem na sveučilišnoj i stručnoj razini, te s izraženom ulogom u regionalnom razvoju.

S iskustvom rada u Slavanskom Brodu i dosadašnjom suradnjom s timom sudionika akcijskog istraživanja u sklopu projekta, znali smo da broj studenata i struktura studija omogućuju intenzivan rad u manjim skupinama, vrlo neposredan i kolegijalan odnos nastavnika i studenata te brzu implementaciju inovacija i jači utjecaj na lokalnu zajednicu. S tim smo se pozitivnim očekivanjima i uputili prema ovom susretu koji nas nije iznevjerio.

Na putu iz Zagreba prema Slavanskom Brodu slušamo studentski podcast [UNICAST](#), nastao s multimedijском opremom dodijeljenom kroz pilot projekt e-Sveučilišta, epizodu u kojoj su studenti ugostili i rektora, te ga na vrlo spontan i jednostavan način približili svojoj publici te dali veseo i razdragan ton budućim epizodama. I nas je na samom dolasku na Sveučilište dočekaо rektor prof. dr. sc. Ivan Samardžić koji je, u svom osvrtu na dodijelјenu opremu i projekt e-Sveučilišta, podijelio svoj pogled na suvremenu sveučilišnu nastavu. Koristeći filmsku metaforu “Posljednjeg samuraja”, profesor je dao sliku transformacije obrazovnog sustava u uvjetima tehnoloških promjena gdje je i dalje bitno sačuvati temeljene odrednice obrazovanja – disciplinu i pozitivne prakse tradicionalne nastave.

Perspektiva nastavnika: infrastruktura, oprema i potreba za održivim modelom podrške

Nakon razgovora s gospodinom rektorom, uslijedio je kratak razgovor s kolegama, sudionicima akcijskog istraživanja. Miroslav Mazurek, voditelj Ureda za informatiku i računalne mreže, govorio je iz infrastrukturne perspektive. Naglasio je da su radovi na mrežnoj infrastrukturi u završnoj fazi te da je na dijelu lokacija nova mreža već aktivna i funkcionalna. Kvaliteta povezivosti, stabilnost sustava i tehnička podrška – kako CARNET-a, tako i izvođača – prepoznati su kao bitni dijelovi bez kojih svi daljnji koraci, posebice vezani uz akcijsko istraživanje (multimedija, hibridna nastava, snimanje) nemaju smisla. U praktičnom smislu, planira se opremanje dijela prostora fiksnom multimedijском opremom te korištenje mobilnih rješenja za druge učionice, čime će se, kako navodi g. Mazurek, postići fleksibilnost uz racionalno korištenje resursa. Doc. dr. sc. Mirko Cobović dao je širi institucionalni pogled te je pohvalio cjelovitost projekta: od infrastrukture, preko opreme do edukacija i umrežavanja. Kao što se već pokazalo kroz pilot fazu akcijskog istraživanja, istaknuo je vrijednost cijelog procesa kroz koji su se nastavnici povezali s drugim sveučilištima – kroz CUC-ove,

radionice i zajedničke aktivnosti – što se bez ovakvog projekta ne bi dogodilo u istoj mjeri. Za mlado sveučilište, naglasio je, takvi su procesi jednako važni kao i sama oprema.

Doc. dr. sc. Zrinka Šimunović snažno je naglasila socijalnu i pedagošku dimenziju projekta. Prema njezinu iskustvu, e-Sveučilišta nisu samo donijela tehnologiju, nego su povezala studente i nastavnike zajedničkim radom – kako na samom Sveučilištu, profesore i studente različitih smjerova, tako i kroz akcijsko istraživanje i THECUC konferenciju profesore i studente sa svih hrvatskih sveučilišta. Profesorica je prenijela kako je inicijativa za studentsku multimedijску produkciju krenula gotovo spontano: interes studenata, dostupnost studija i mentorska podrška stvorili su kontekst za kreativan rad. Posebno je istaknula činjenicu da su se studenti tijekom vremena sami organizirali, proširili aktivnosti na druge sastavnice i počeli razmišljati o multimediji kao sveučilišnom projektu a ne projektu odsjeka. Za nastavnike, sljedeći ključni korak vidi u ciljanjoj, praktičnoj edukaciji na konkretnoj opremi i snimanje nastave a poticaj prezentacije Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu na THECUC-u.

Nastavnički iskazi ukazuju na značaj projekta e-Sveučilišta ali i činjenicu kako je za dugoročnu održivost potrebna kontinuirana podrška: tehnička, organizacijska i ljudska. U tom se kontekstu spominje i potreba za hibridnim ulogama (studenti – nastavnici – tehnička podrška – knjižničari) te za otvorenim i kreativnim modelima poput bootcampa za studente, koji bi omogućili sustavno uključivanje studentskih ideja u razvoj nastave i digitalnih rješenja.

Perspektiva studenata: multimedijška produkcija kao prostor učenja, pripadnosti i profesionalnog razvoja

Studentski dio razgovora dao nam je konkretan uvid u to kako se projekt e-Sveučilišta prelijeva u svakodnevno studentsko iskustvo. Razgovarali smo s grupom studentica različitih studijskih programa i razina studija, aktivno uključenih u multimedijške i izvannastavne aktivnosti Sveučilišta. U razgovoru su sudjelovale Matea Milas, studentica četvrte godine integriranog učiteljskog studija, jedna od inicijatorica i koordinatorica studentskog podcasta; Emily Cesarec, studentica treće godine ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, aktivna u studentskim projektima i studentskom zboru; Ivana Lovrić Senjak, studentica prve godine diplomskog studija ekonomije, uključena u tehničku i razvojnu podršku projektima Sveučilišta; Nika Kovačević, Valerija Lučić, Stela Panković i Ema Bahnik, sve studentice četvrte godine integriranog učiteljskog studija, koje čine jezgru uredničkog i produkcijskog tima studentskog podcasta. U razgovoru je spomenut i Marin, bivši student učiteljskog studija koji je diplomirao, ali je ostao aktivno uključen u projekt, ponajprije u tehničkom i produkcijskom segmentu, kao i studentica Katarina Aračić, zadužena pretežito za montažu i postprodukciju video sadržaja. Njihova priča nije počela projektnim prijavama niti formalnim pozivima, nego vrlo jednostavnom situacijom – poticajem profesorice Šimunović i profesora Cobovića te pozivom preko studentske grupe na Facebooku putem koje su studenti saznali da na Sveučilištu postoji multimedijški studio i mogućnost rada izvan uobičajenih studijskih okvira. Ključni motivacijski faktori bili su poticaj profesora i njihova spremnost da studentima ponude prostor i dostupnu tehnologiju, što je omogućilo organski razvoj inicijative i kreativnog rada.

Organizacija rada i urednički model

U našem se razgovoru najviše govorilo o [UNICASTU](#), u kojem, kako smo saznale, ne postoje hijerarhijski definirane podjele uloga, već se odgovornosti preuzimaju prema interesima, raspoloživosti i osobnim afinitetima. Studentice su naglasile da “svi rade sve”, ali da se u praksi jasno vidi tko je sklon vođenju razgovora, tko tehničkoj pripremi, a tko postprodukciji. Takav model rada dozvoljava visoku razinu fleksibilnosti, ali i razvija osjećaj zajedničke odgovornosti. Primjerice, Matea se prirodno profilirala kao koordinatorica aktivnosti, Katarina je pretežito zadužena za postprodukciju, a Ema se najčešće nađe u ulozi voditeljice.

U godinu dana, odnosno do objave ovog teksta, realizirano je 13 epizoda, s ritmom koji su studentice same procijenile realnim i održivim (otprilike jedna epizoda mjesečno). Taj je ritam primarno

uvjetovan obvezama studenata izvan podcasta: nastavnom, ispitima, radom uz studij, sudjelovanjem u brojnim drugim aktivnostima (zbor, dramske aktivnosti, studentski radio i druge inicijative). Upravo ta višestruka uključenost čini kontekst u kojem se podcast ne doživljava kao “dodatni zadatak”, nego kao jedan od oblika studentskog djelovanja.

Produkcijski proces i učenje kroz praksu

Studentice su vrlo jasno identificirale postprodukciju (montažu) kao najzahtjevniji i vremenski najintenzivniji dio procesa. Iako većina njih ne sudjeluje izravno u montaži, svjesne su da upravo taj dio – rezanje, strukturiranje, prijelazi, zvučni efekti – određuje profesionalnost završnog proizvoda. Drugim riječima, studentice su svjesne da se kvaliteta sadržaja ne temelji samo na kvaliteti razgovora, nego na promišljenoj obradi materijala nakon snimanja.

Priprema za snimanje opisana je kao minimalna i namjerno nestrukturirana. Studentice se služe natuknicama i tematskim okvirima, ali izbjegavaju čitanje pitanja ili stroge scenarije. Emily ističe da takav pristup rezultira prirodnijim razgovorima i većom autentičnošću, što smatra ključnim za studentsku publiku. Ovdje se vidi jasna refleksija o medijskom formatu: podcast se ne shvaća kao predavanje ili informativna emisija, nego kao razgovorni prostor u kojem se znanje, iskustva i stavovi dijele na opušten, ali sadržajan način.

Publika i izbor tema

Primarna publika UNICASTA su studenti, a izbor tema često proizlazi iz pitanja koja sami studenti postavljaju ili iz onoga što bi, kako su navele, “same htjele gledati ili slušati”. Kao posebno uspješne istaknute su epizode s rektorom (zbog simboličke važnosti) i Q&A epizoda namijenjena brucosima u kojoj su studentice odgovarale na pitanja iz vlastitog iskustva studiranja. Takav format pokazao se kao vrijedan alat za prijenos neformalnog znanja koje često izostaje iz službenih komunikacijskih kanala. Osim toga, Ema navodi epizode s međunarodnim gostima (npr. profesorice iz Irske i Španjolske), koje su studenticama predstavljale dodatni izazov u pogledu jezika i pripreme, ali i snažno iskustvo profesionalnog rasta te epizode o zdravom životu i o mentalnom zdravlju, izrazito važne za studentski život.

Utjecaj na nastavu i profesionalne kompetencije

Jedan od najvažnijih dijelova razgovora sa studenticama odnosi se na transfer vještina iz podcasta u formalnu nastavu. Valerija naglašava važnost kreativnosti u nastavnom procesu i povezuje iskustvo podcasta s razvojem kompetencija potrebnih budućim učiteljima. Osim toga, njene kolegice navode konkretne primjere u kojima su, zahvaljujući iskustvu rada u studiju, kvalitetnije realizirale nastavne zadatke (npr. izrada edukativnih videa u sklopu metodike). U tom smislu podcast predstavlja neformalni laboratorij pedagoških i komunikacijskih kompetencija. Posebno su istaknule potencijal studija za snimanje nastavnih sadržaja koji bi se koristili kao dio kolegija, osobito za izvanredne studente i u kolegijima s izraženom proceduralnom komponentom (npr. izračuni, statistika). Studentice jasno prepoznaju vrijednost mogućnosti ponovnog gledanja i vraćanja na postupke, što povezuju s boljim razumijevanjem gradiva.

Studentski život, angažman i realni izazovi

U razgovoru smo otvoreno tematizirali širi kontekst studiranja u Slavonskom Brodu. Studentice prepoznaju prednosti manjeg sveučilišta: bolju povezanost s nastavnicima, manju anonimnost i veću dostupnost mentora. Istovremeno, svjesni su da Slavonski Brod nije “klasični studentski grad” poput Zagreba, Osijeka ili Splita, te da studentski život zahtijeva veću osobnu inicijativu. Posebno su naglasile da je aktivni studentski angažman često ograničen na manji broj studenata, dok većina ostaje fokusirana isključivo na ispunjavanje studijskih obveza. Studentice ističu kako upravo zato projekti poput podcasta imaju dodatnu vrijednost: stvaraju jezgru angažiranih studenata, jačaju osjećaj pripadnosti i omogućuju razvoj socijalnih i profesionalnih mreža.

Vizija budućnosti: povezivanje, platforme i interdisciplinarnost

Jedan od konceptualno najzanimljivijih dijelova studentskog razgovora bila je ideja o platformi za povezivanje studenata prema interesima i hobijima, neovisno o studijskom programu. Kao što su ranije spominjali studenti Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, na koji su se i same studentice referirale, izražen je osjećaj da ne postoji zajedničko mjesto za studentsko umrežavanje i povezivanje. Ivana, čija je platforma i ideja, ističe potrebu za vidljivošću studentskih interesa koji često ostaju "nevidljivi" unutar formalnih studijskih struktura. Takva platforma, prema njihovoj viziji, imala bi dvostruku vrijednost: na individualnoj razini omogućila bi povezivanje studenata, a na institucionalnoj razini dala bi uvid u potencijal zajednice i buduće razvojne smjerove.

Zaključak

Iskustvo provedbe projekta e-Sveučilišta na Sveučilištu u Slavonskom Brodu pokazuje kako se infrastrukturna ulaganja, stručno usavršavanje nastavnika i studentski angažman mogu povezati u koherentnu i razvojno usmjerenu cjelinu. Stabilna mrežna infrastruktura i promišljeno opremanje prostora, uz kontinuirano sudjelovanje sveučilišnih djelatnika u CARNET-ovim i drugim edukacijama i međusveučilišnom umrežavanju, stvorili su uvjete u kojima su se studentske inicijative poput UNICAST-a razvile u održive projekte s jasnim kompetencijskim učincima. Studentski iskazi o prijenosu stečenih vještina u formalnu nastavu, kao i o jačanju profesionalnog identiteta i osjećaja pripadnosti, potvrđuju da je riječ o sustavno vođenom procesu institucionalnog učenja. Projekt e-Sveučilišta pritom se potvrđuje kao učinkovit integrativni okvir, no njegov stvarni domet postaje vidljiv kroz predanost profesora i djelatnika, otvorenost uprave i inicijativu studentica Sveučilišta u Slavonskom Brodu, koji su pokazali kako se tehnološki poticaj može pretvoriti u živu i održivu akademsku praksu.